

PARAGUAY BİLGİ NOTU

TEMMUZ 2022

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

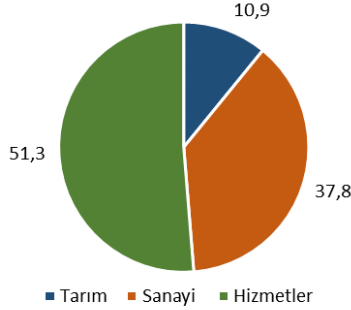
GÖSTERGE	DEĞER	2020	2021	2022
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	35,4	38,3	41,9
Büyüme	%	-0,8	4,2	0,3
Nüfus	Milyon Kişi	7,3	7,4	7,5
Kişi Başı Gelir	USD	4.885	5.207	5.626
Enflasyon	%	2,2	6,8	7,0
İşsizlik Oranı	%	7,7	7,7	7,2
Cari Denge / GSYH	%	1,0	0,3	-1,2
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-7,2	-6,2	-5,0
İhracat	Milyar USD	8,5	10,5	-
İthalat	Milyar USD	9,9	13,6	-

Kaynak: IMF Küresel Ekonomik Görünüm Nisan 22, Trademap

1. GENEL GÖRÜNÜM

Sektörlerin GSYH Payları (%)

Kaynak: Paraguay Merkez Bankası, 2021

Arjantin'deki bağımsızlık hareketinden etkilenererek 1811'de bağımsızlığını ilan eden Paraguay kuruluşundan itibaren komşuları Arjantin ve Brezilya ile diplomatik sorunlar yaşamaktadır. Kolonileşmesine karşın yerli kimliğini (Guarani) koruyan ülkenin ismi Guarani'de 'denize doğan nehir' kelimesinden gelmektedir. Dünyada nüfus yoğunluğunun en düşük olduğu ülkelerden biri olan Paraguay'da nüfus 1970'lerde 2 milyon seviyesindeyken 2020 yılında 7 milyon civarına yükselmiştir.

Ülkenin en önemli gelir kaynağı tarım sektöründen karşılanmaktadır. Soya üretiminde dünyanın en büyük altıncı üreticisi olan Paraguay'da pamuk, şeker kamışı, mısır, buğday, tütün, sığır ve domuz eti, yumurta ve kereste üretilen önemli tarımsal üretimlerdir. Kentleşmenin diğer Güney Amerika ülkelerine göre düşük kaldığı ülkede kırsalda yaşayan insanların yarısına yakını, ülkenin ise %18'i tarım sektöründen istihdam edilmektedir. Tarımsal üretim çoğunlukla doğuda bulunan verimli arazilerde yapılmaktadır. Kooperatif tarzında çiftliklerin zaman içerisinde artması ülkede birçok tarımsal ürünün yetişmesinde etkili olmuştur. 2021 yılı verilerine göre, tarım sektörünün milli gelir içerisindeki payı %11 seviyesindedir. Öte yandan, 1800'lerin sonundan beri ülkede yapılamayan arazi reformu nedeniyle gelir eşitsizliği yaratmıştır.

Maden konusunda pek zengin olmayan ülkede 2020 verilerine göre az da olsa alçıtaşı, kaolin üretimleri yapılmıştır. Kanıtlanmış diğer madenler manganez, azurit (bakır cevherleri) ve malakittir. Hidroelektrik kaynaklardan üretilen elektrik, ülkede çıkarılan en büyük doğal kaynak olarak öne çıkmaktadır. Brezilya ile ortaklaşa tamamlanan, sınır kesiminde bulunan İtaipu Barajı dünyanın en büyük barajlarından biridir. Elektrik sektörünün milli gelir içerisindeki payı %8 civarındadır. İmalat sanayi Güney Amerika'daki diğer ülkelere göre yeterince gelişmemiş olup imalat sanayinde rafine edilmiş soya yağı, un, şeker, et, tekstil sektörleri öne çıkmaktadır. Denize çıkışı bulunmayan Paraguay için nehir taşımacılığı ülke ekonomisi için önem taşımaktadır. 2019 yılında 4,5 milyona yakın turist ağırlayan 2020 yılında bu rakam 1 milyon civarında gerçekleşmiş, turizm sektörünün milli gelir içerisindeki payı 2019 yılında %2,5 iken 2021 yılında %2'nin altına gerilemiştir.

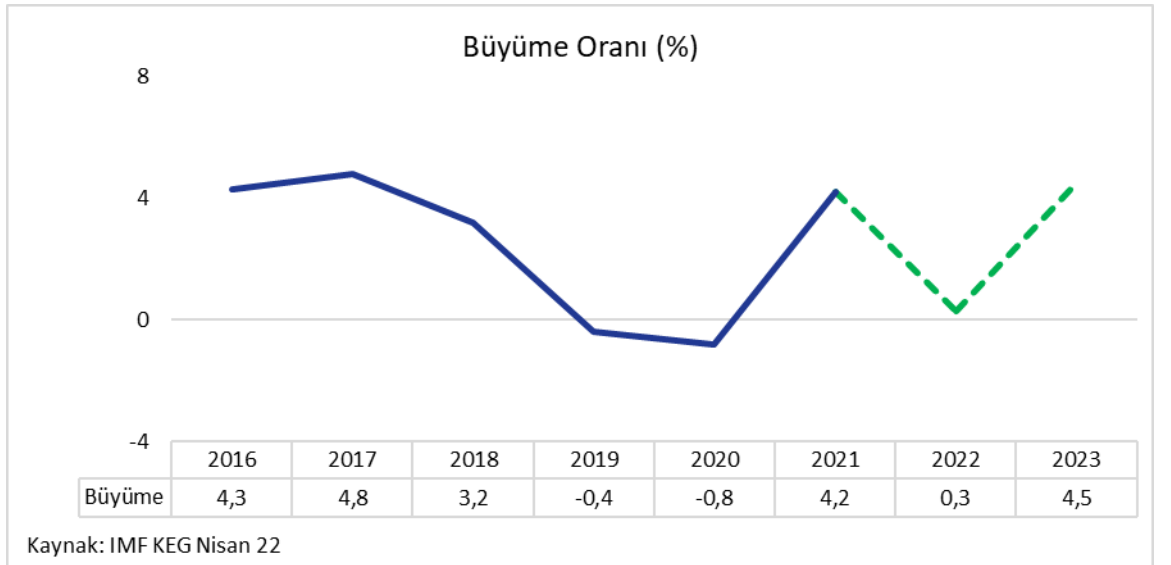

BÜYÜME:

2010 ile 2018 yılları arasında ortalama %4,8 büyüyen Paraguay ekonomisi 2019 yılında %0,4 daralmıştır. 2019 yılında ekonominin daralmasında iklim koşullarındaki olumsuzluklar etkili olmuştur. İlk önce kuraklık yaşanırken bu durum hem tarımsal üretimi hem de elektrik üretimini olumsuz etkilemiş, akabinde yaşanan sel ve şiddetli yağışlar ise hayvancılık ve inşaat faaliyetlerini olumsuz etkilemiştir. 2019 yılında elektrik üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre %11,5 azalırken tarımsal üretimde bu oran %4,4 seviyesinde olmuştur. Elektrik üretiminden dolayı da olsa etkilenen imalat sanayinde 2019 yılı %1,2'lik daralma ile kapanmıştır.

2020 yılında salgının etkisiyle otel ve restoran sektörü bir önceki yıla göre %32,3 daralırken işletmelerin korunma kapsamında kapatılması, ticari faaliyetlerin bir önceki yıla göre %7,7 azalmasına yol açmıştır. İmalat sanayinde daralma bir önceki yıl olduğu gibi %1,2 seviyesinde seyrederken elektrik üretimi ise bir önceki yıla göre %2,3 azalmıştır. Tüm olumsuz etkilere rağmen tarımsal üretimin %9'luk güçlü büyüme sergilemesiyle Paraguay ekonomisi yılı sadece %0,8'lik daralma ile kapatmıştır.

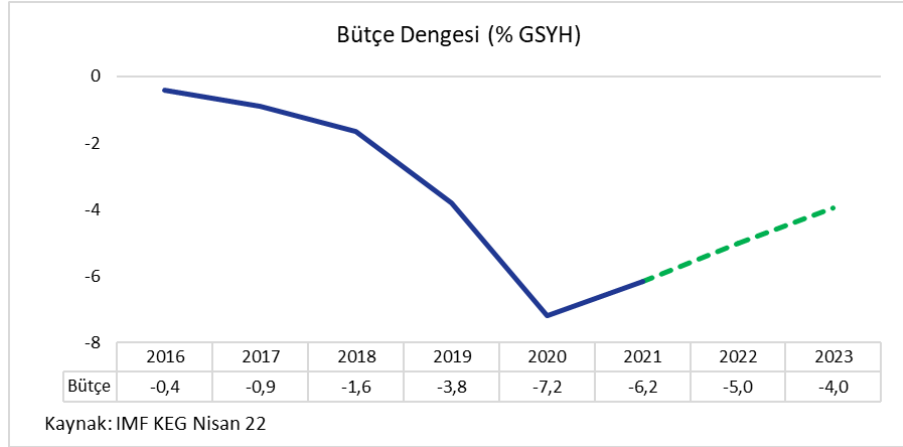
2021 yılı ise tarımsal üretimin yeniden azaldığı ve sektörün %16,5 ile kan kaybettiği bir yıl olmuştur. İmalat sanayi faaliyetleri bir önceki yıla göre %6,6 ile güçlü büyüme gösterirken elektrik sektöründeki daralma üst üste üçüncü yıla taşınmıştır. Perakende ticaretin %15,2 artarak büyümeyi sürüklediği 2021 yılında Paraguay ekonomisi %4,2 büyümüştür. 2022 yılının açıklanan verilerine göre, tarım sektörü daralmaya devam ederken elektrik üretimindeki azalma %0,7 ile nispeten ılımlı gerçekleşmiştir. IMF, Paraguay'ın önümüzdeki dönemde %3,5 seviyesinde büyüyeceğini tahmin etmektedir.

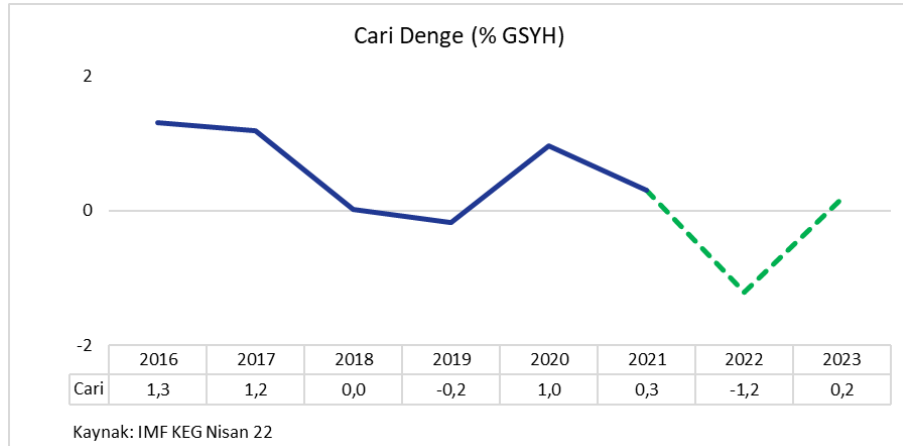
2. BÜTÇE DENGESİ

Otoriter yönetime rağmen 1960'lara kadar ekonomide devletin payı çok yüksek seyretmemiş, ancak 1990'larda yapılan özelleştirme faaliyetlerinden sonra artmıştır. 2000'li yılların başında moratoryum vermek üzere olan ülke IMF'ye giderek borçlarını yapılandırmış, 2010'lara gelindiğinde ise sürdürülebilir oranlara ulaşılmıştır. 2019 yılında Paraguay'ın kamu borcu milli gelire oranla %26 seviyesindeyken salgının etkisiyle 2020 yılında kamu harcamalarının %14 artmasıyla borçlanma da yükselmiş, kamu borcu 2020 yılında %37 seviyesine çıkmıştır. Bütçe açığı milli gelire oranla 2019 yılında %3,8 seviyesindeyken 2020 yılında %7,2 olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı verilerine göre, bütçe gelirlerindeki artış %13 ile giderlerdeki %8'i geride bırakmış, böylelikle bütçe açığı 2021 yılında %6,2 seviyesine gerilemiştir. Önümüzdeki dönemde, bütçe açığının azalacağı tahmin edilirken 2022 yılında GSYH cinsinden %5 olacağı tahmin edilmektedir.

3. CARİ DENGESİ

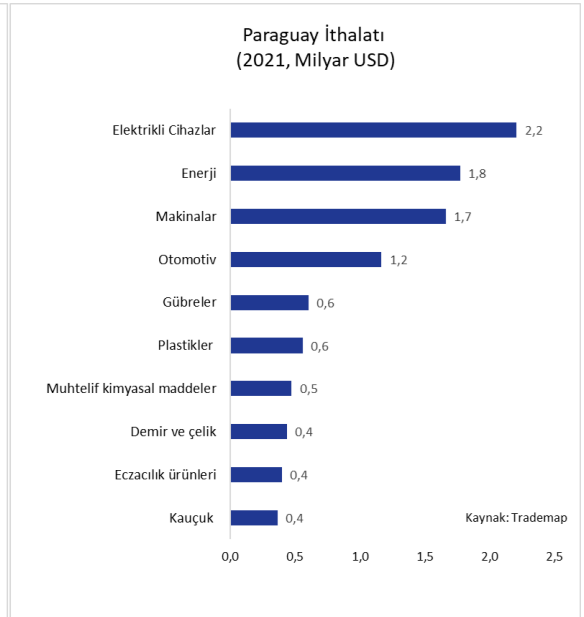
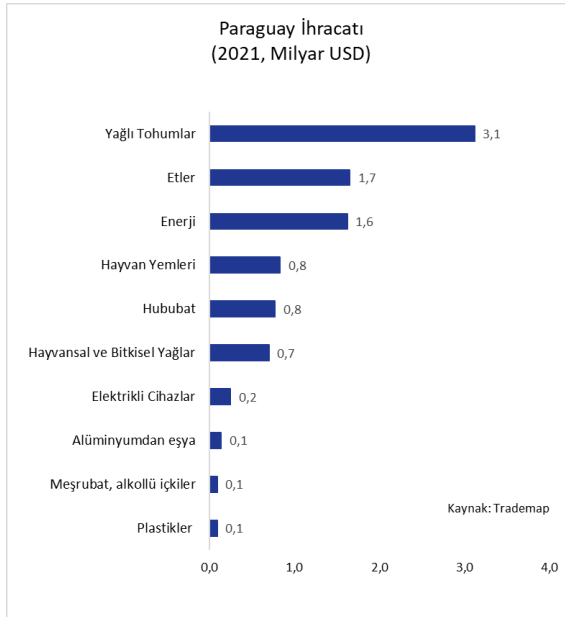
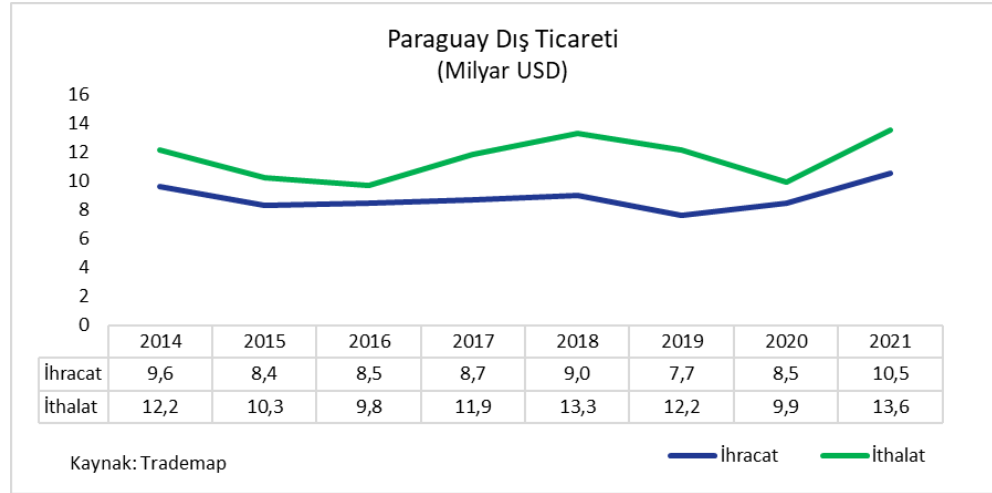
Paraguay'da hizmet ve birincil gelir dengesinden verilen açık ödemeler dengesi hesabına göre hesaplanan dış ticaret ve yurtdışında yaşayan vatandaşların transferleriyle dengelenmektedir. 2020 yılında 1 milyar USD fazla veren ülke 2021 yılında 270 milyon USD fazla vermiştir. 2022 yıl genelinde açık vereceği tahmin edilirken önümüzdeki dönemde cari dengenin yeniden pozitif seyretmesi beklenmektedir.

4. DIŞ TİCARET

Paraguay, karayla çevrili olmasının da etkisiyle dış ticaretinin yarısından fazlasını Brezilya, Arjantin ve Şili ile yapmaktadır. Ödemeler dengesi hesabına göre, dış ticaret fazlası veren ülke açıklanan gümrük verilerine dış ticaret açığı vermektedir. 2014 yılında 2,5 milyar USD açık veren ülke 2018 yılında ithalatın 13,3 milyar USD seviyelerine yükselmesiyle 4,3 milyar USD seviyesine çıkmıştır. 2019 yılında tarımsal ve elektrik üretimlerinin düşük seyri nedeniyle ihracat %15 gerilerken ithalat aynı dönemde %9 azalmıştır. Dış ticaret açığı 2019 yılında 4,5 milyar USD seviyesine çıkmış, 2020 yılında ihracatın toparlamasıyla ise 1,4 milyar USD seviyelerine kadar gerilemiştir. Son olarak, 2021 yılı verilerine göre 10,5 milyar USD civarında ihracatı olan ülkenin ithalatı 13,6 milyar USD seviyelerindedir.

Yağlı tohumlar, etler, enerji (elektrik ihracatı) ve hayvan yemleri sektörleri Paraguay ihracatında öne çıkarken elektrikli cihazlar ve enerji (ham, işlenmiş petrol) ithalatın üçte birini oluşturmaktadır.

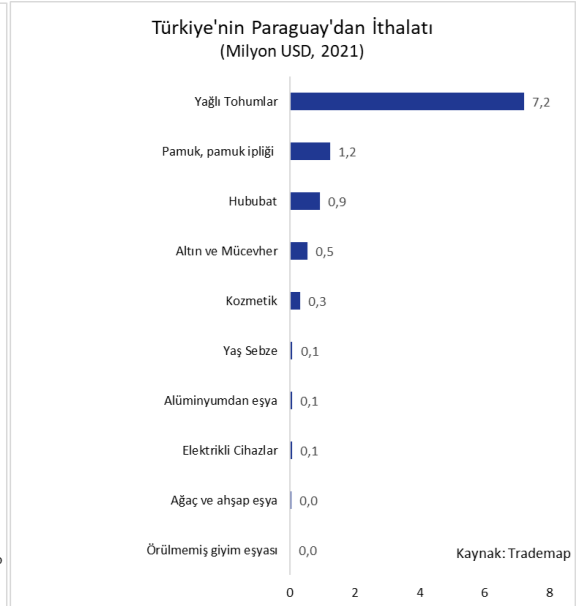
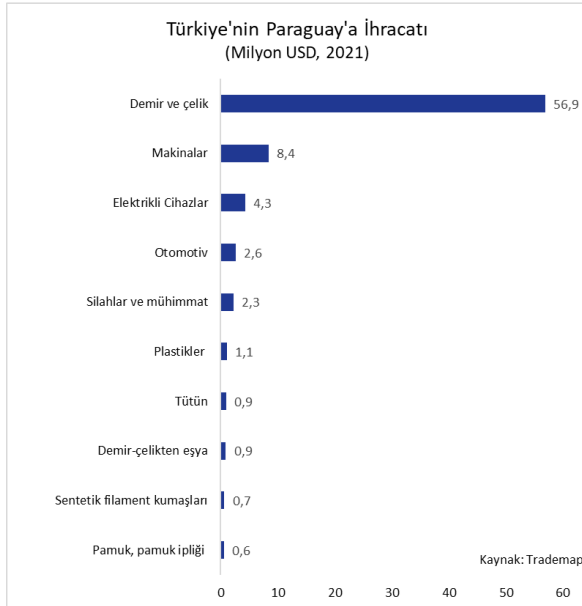
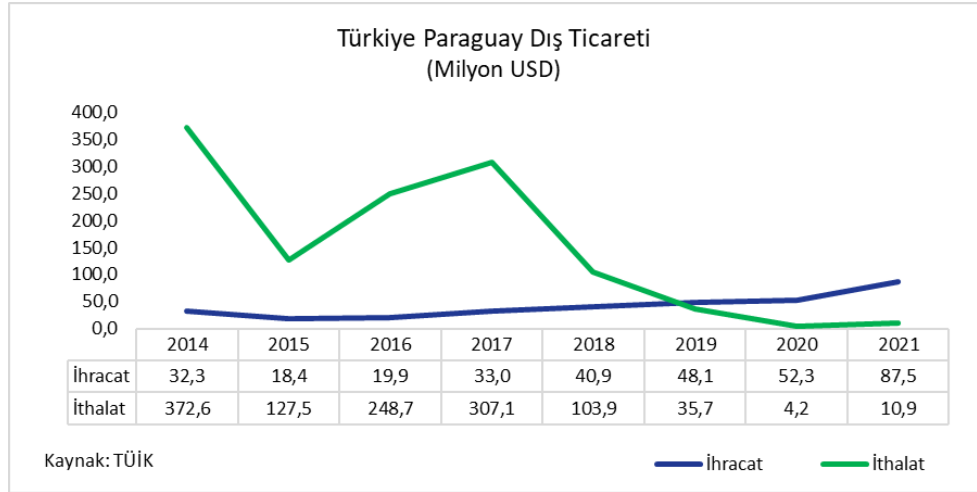

5. TÜRKİYE İLE DIŞ TİCARET

Türkiye, Paraguay ile dış ticaretinde 2019 yılına kadar net ithalatçı iken 2019 yılı itibariyle net ihracatçı olmuştur. 2014 yılında Türkiye'nin Paraguay'dan ithalatı 370 milyon USD seviyesindeyken 2019 yılında bu rakam 35 milyon USD seviyesine gerilemiş, dış ticaret hacmi aynı dönemde 405 milyon USD'den 84 milyon USD'ye düşmüştür. Türkiye'nin Paraguay'a ihracatı ise 2014 yılında 32 milyon USD iken 2019 yılında 48 milyon USD olmuştur.

2020 ve 2021 yıllarında Türkiye'nin Paraguay'a verdiği dış ticaret fazlaları sırasıyla 48 ve 77 milyon USD olmuştur. 2021 yılı verilerine göre, Türkiye'nin Paraguay'a ihracatında demir çelik tüm ihracatın %66'sını oluşturmuş, makinalar, elektrikli cihazlar ve otomotiv ihracatları toplamda 15 milyon USD civarında gerçekleşmiştir. Türkiye'nin Paraguay'dan ithalatında yağlı tohumlar, pamuk, hububat sektörleri öne çıkmaktadır.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

[Twitter](#) [Instagram](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#) [Facebook](#) /deikiletisim | www.deik.org.tr